QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar il-{img]a 12 ta' Ottubru 2001

Numru

~itazzjoni 1164/1995

Denis Tanti

versus

Prim'Ministru, Ministru g]all-I\vilupp So`jali, Segretarju Parlamentari g]as-Sa]]a, Tabib Prin`ipali tal-Gvern, Tabib John Mary Cachia - Direttur g]as-sa]]a fl-Istituzzjonijiet fid-Divi\joni tas-Sa]]a. Saviour Lautier - Direttur g]ar-Ri\orsi Umani fid-Divi\joni tas-Sa]]a, u Tabib Frank Bartolo - *Principal Medical Officer (Public Health)* fl-Isptar San Luqa

F'din il-kaw\a l-attur, li huwa impjegat fis-servizz pubbliku, qieg]ed jilmenta dwar *transfer* li kien ing]ata.

I`-`itazzjoni tg]id illi l-attur g]andu l-]atra ta' *nursing officer* mad-Dipartiment tas-Sa]]a, u f'Marzu 1993 kien ing]ata dmirijiet fil-*male surgical ward 3* fl-Isptar San Luqa.

Fis-7 t'Awissu 1993 l-attur kien ippre\enta f'din il-qorti protest [udizzjarju dwar diskriminazzjoni li saret kontrieh fl-g]oti ta' promozzjonijiet minn Bord tal-G]a\la li `-*chairman* tieg]u kien il-konvenut Tabib Frank Bartolo, li ng]ad li kien wera li kellu animo\ità g]all-attur. L-g]ada li sar il-protest, fit-8 t'Awissu 1993 filg]odu, l-attur kien mg]arraf illi l-konvenut Tabib Bartolo, li jag]mel xog]ol ta' Sovrintendent Mediku fl-Isptar San Luqa, ried li minnufih l-attur ikun trasferit mill-Isptar San Luqa g]al *tal-Fer]a Estate*, f'}al G]arg]ur. Meta l-attur insista li kellu jkun mg]arraf bil-miktub mill-awtorità kompetenti dwar dan it-*transfer*, il-konvenut Bartolo ikkomunika mad-Divi\joni tas-Sa]]a u ntbag]at *fax* dak in-nhar stess, 8 t'Awissu fil-g]odu, bil-firma tal-konvenut Saviour Lautier, li kien ig]id li ng]atat l-approvazzjoni g]at-*transfer* u illi kellu jsir dak li kien me]tie[. B'danakollu, l-amministrazzjoni f'*tal-Fer]a Estate* ma kinitx mg]arrfa, la formalment u lanqas informalment, dwar dan it-*transfer*, u kienet mg]arrfa biss permess ta' *transfer list* bid-data tal-11 t'Awissu 1995 li waslet f'*tal-Fer]a Estate* fit-22 t'Awissu 1995.

L-attur kompla jg]id illi dan it-*transfer* kien forma ta' ritorsjoni kontra tieg]u talli fil-jum ta' qabel kien beda pro`eduri legali kontra l-konvenut Tabib Frank Bartolo u o]rajn, u illi kien pass img]a[[el u bla qies illi ma kinux meqjusa l-effetti, fost o]rajn, li kien ser ikollu fuq it-tmexxija ta' l-Isptar San Luqa u fuq il-]ti[ijiet tas-servizz, g]ax il-*male surgical ward 3* fl-isptar baqg]et ming]ajr *nursing officer* filwaqt li f'*tal-Fer]a Estate*, fejn hemm biss]ames *inmates* li jg]addu]ajja kwa\i g]al kollox indipendenti, issa hemm tliet *nursing officers*.

Fit-12 t'Awissu 1995, tkompli tg]id i`-`itazzjoni, saret manuvra mis-Sur Alfred Theuma, ko-ordinatur fl-Isptar *Monte Carmeli*, biex tidher xi [ustifikazzjoni

g]at-*transfer* ta' l-attur billi sejja] li\-\ew[*nursing officers* l-o]ra f'*tal-Fer]a Estate* u g]arrafhom li kien hemm il-]sieb li jkunu trasferiti g]all-isptar tieg]u, issa wara li ilhom f'*tal-Fer]a Estate* tmien snin u]ames snin rispettivament.

Min]abba fit-*transfer* li ng]ata l-attur qed isofri telf ta' mija u]amsin lira (Lm150) *nursing premium* fis-sena. Saritlu wkoll]sara psikolo[ika min]abba fl-g]a[[la kbira li biha sar it-*transfer*. Qieg]ed ig]id illi t-trasferiment li ng]ata huwa forma ille`ita ta' dixxiplina u kastig, u huwa abbu\ ta' setg]a mill-konvenut Saviour Lautier. Dak li sar huwa bi ksur ta' l-art. 110(1) tal-Kostituzzjoni ta' Malta g]ax il-konvenut Saviour Lautier, bil-kompli`ità tal-konvenut Tabib Frank Bartolo,]a f'idejh setg]at li l-li[i tag]tihom biss lill-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku. L-attur qieg]ed imexxi wkoll kontra l-konvenuti l-o]ra billi l-konvenuti Lautier u Bartolo huma dipendenti tag]hom, i\da huma baqg]u ma g]amlu xejn biex jag]mlu tajjeb g]all-abbu\i, ukoll wara li kienu msej]a bi protest [udizzjarju.

L-attur issa qieg]ed jitlob illi l-qorti tg]id illi t-*transfer* li ng]ata huwa kontra l-li[i, *ultra vires* u bi ksur ta' l-art. 110(1) tal-Kostituzzjoni ta' Malta. Qieg]ed jitlob ukoll l-ispejje\ tal-kaw\a.

Il-konvenuti ressqu dawn l-e``ezzjonijiet:

1. il-konvenuti kollha]lief it-Tabib Ewlieni tal-Gvern ma humiex il-kontradditturi le[ittimi f'din il-kaw\a, skond l-art. 181B tal-Kodi`i ta' Organizzazzjoni u Pro`edura ~ivili, u g]alhekk g]andhom jin]elsu mill-]arsien tal-[udizzju; u

2. ma ttie]det ebda mi\ura dixxiplinari kontra l-attur, u ma ng]ata ebda kastig, i\da l-attur kien trasferit skond il-]ti[ijiet tas-servizz, kif jista' jsir ta]t il-kondizzjonijiet ta' l-impjieg tieg]u li g]andhom sa]]a ta' li[i skond l-art. 469A tal-Kodi`i ta' Organizzazzjoni u Pro`edura ~ivili.

Essenzjalment din il-kaw\a hija dwar jekk it-*transfer* li ng]ata l-attur mill-Isptar San Luqa, fejn kien *nursing officer*, g]al *tal-Fer]a Estate*, kienx pass dixxiplinari, kif qed ig]id l-attur, u g]alhekk il-kwistjoni tkun jekk sarx kif irid l-art. 110(1) tal-Kostituzzjoni ta' Malta, jew kienx biss *transfer* skond il-]tie[a tas-servizz pubbliku, kif qeg]din ig]idu l-konvenuti, u g]alhekk kien fis-setg]a u d-diskrezzjoni tag]hom li jie]du dak il-pass. Qabel ma nqisu din il-kwistjoni ewlenija, i\da, irridu nqisu l-e``ezzjoni ta' dawk il-konvenuti li jridu li jin]elsu mill-]arsien tal-[udizzju g]ax qeg]din ig]idu li ma humiex kontraditturi le[ittimi.

Din l-e``ezzjoni hija mibnija fuq l-art. 181B tal-Kodi`i ta' Organizzazzjoni u Pro`edura ~ivili:

> **181B.** (1) Il-Gvern g]andu jkun rappre\entat fl-atti u fl-azzjonijiet [udizzjarji mill-kap tad-dipartiment tal-gvern li jkun inkarigat fil-materja in kwistjoni.

L-attur qieg]ed jilmenta dwar kif imxew mieg]u funzjonarji tad-Dipartiment tas-Sa]]a, u l-kap ta' dak id-dipartiment huwa t-Tabib Ewlieni tal-Gvern; g]alhekk il-kaw\a kellha ssir kontra t-Tabib Ewlieni tal-Gvern. L-attur qieg]ed ig]id illi l-konvenuti l-o]ra jew kienu kompli`i mal-kap tad-dipartiment jew, billi huma [erarkiment og]la minnu, kellhom id-dmir li j\ommuh milli jinqeda ]a\in bis-setg]a tieg]u. F'kull ka\, i\da, jekk tassew dawn il-konvenuti l-o]ra naqsu mid-dmirijiet tag]hom, huma m]arrka mhux *proprio* i\da fil-kwalità uffi`jali tag]hom u g]alhekk nuqqas tag]hom ikun nuqqas li jwie[eb g]alih il-gvern. Il-gvern, skond l-art. 181B mi[jub fuq, jidher g]alih fil-ka\ tallum it-Tabib Ewlieni b]ala kap tad-dipartiment, u g]alhekk il-konvenuti l-o]ra kienu m]arrkin g]al xejn.

Il-qorti g]alhekk tilqa' l-ewwel e``ezzjoni u te]les lill-konvenuti kollha]lief it-Tabib Ewlieni tal-Gvern mill-]arsien tal-[udizzju, u tikkundanna lill-attur i]allas l-ispejje\ ta' dawn il-konvenuti.

Ng]addu issa g]all-meritu ewlieni: l-attur ing]ata *transfer* b]ala mi\ura ta' dixxiplina jew, kif qed ig]id hu, tpattija talli beda pro`eduri [udizzjarji kontra l-awtoritajiet, jew g]ax hekk kien me]tie[fl-interess tas-servizz?

L-attur qed ig]id illi t-*transfer* ing]atalu l-g]ada li hu ippre\enta protest [udizzjarju, u g]alhekk it-*transfer* ing]ata min]abba f'dak il-protest: *post hoc ergo propter hoc*. Qieg]ed ig]id ukoll li ma kienx me]tie[li hu jmur *tal-Fer]a Estate* g]ax hemmhekk kien [à hemm bi\\ejjed *nursing officers*, u g]alhekk it-*transfer* tieg]u kien "ka\ lampanti ta' allokazzjoni]a\ina ta' *nurses*"[1]

It-*transfer* ta' infermiera minn sptar g]al ie]or hija prerogattiva tal-konvenut, u, sakemm ma jintweriex li kien hemm *mala fides*, il-qorti ma tinda]alx f'kif il-konvenut jinqeda b'din is-setg]a u dmir tieg]u; l-attur ma g]andu ebda dritt illi ma jkunx trasferit.

Madankollu, din is-setg]a tal-konvenut, li, b]al kull setg]a pubblika o]ra, hija wkoll dmir, ma hix setg]a li jista' jinqeda biha ming]ajr ra[uni tajba, b]allikieku jista' jg]id *sic volo sic iubeo*. Tassew li kien fuq l-attur l-oneru li juri li l-konvenut inqeda]a\in b'din is-setg]a tieg]u, i\da, fil-fehma tal-qorti, l-attur ressaq xiehda bi\\ejjed biex jo]loq suspett qawwi u ra[onevoli illi hemm rabta bejn il-protest [udizzjarju u t-*transfer* li ng]ata l-g]ada, u illi ma kien hemm ebda ra[uni o]ra g]ala ng]ata *transfer*, aktar u aktar meta tqis illi ntbag]at fi sptar fejn kien [à hemm tmien infermiera g]al]ames pazjenti[2]!

F'dawn i`-`irkostanzi ntefa' fuq il-konvenut l-oneru biex juri li kien hemm ra[uni tajba g]ala g]a\el li jag]mel dak li g]amel, i\da l-konvenut mhux biss ma ressaqx xiehda dwar x'kienet din ir-ra[uni, i\da wkoll lanqas ma qal x'kienet din ir-ra[uni,]lief l-allegazzjoni [enerika li l-]ti[ijiet tas-servizz hekk kienu jridu. Fid-dawl

---

[1] Ara l-*affidavit* ma]luf mill-attur fl-4 t'April 1997, *fol.* 24.

[2] Ara x-xiehda ta' Saviour Lautier fis-seduta ta' l-4 ta' Di`embru 1998, *fol.* 56.

tas-suspett qawwi li]olqot ix-xiehda ta' l-attur, din l-allegazzjoni ma kinitx bi\\ejjed.

Il-qorti g]alhekk hija moralment konvinta illi t-*transfer* lill-attur ing]ata mhux min]abba l-]ti[ijiet tas-servizz i\da b]ala mi\ura ta' dixxiplina li setg]et issir biss skond l-art. 110 tal-Kostituzzjoni ta' Malta. Dak l-artikolu jg]id illi s-setg]a "li je\er`ita kontroll dixxiplinari fuq persuni li jkollhom jew ikunu ja[ixxu f'[karigi uffi`jali] tkun fil-Prim Ministru, li ja[ixxi fuq ir-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku"; ikompli jg]id ukoll i\da illi "l-Prim Ministru jista', billi ja[ixxi fuq ir- rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku, jiddelega bil-miktub, salvi dawk il-kondizzjonijiet li jistg]u jkunu spe`ifikati fid-dokument ta' delega, kull wa]da mis-setg]at imsemmija f'dan is-subartikolu lil dak l-uffi`jal pubbliku jew awtorità o]ra kif jista' jkun spe`ifikat fid-dokument". Is-setg]a setg]et g]alhekk tkun delegata lill-konvenut. Madankollu, il-konvenut kien marbut li jimxi kif iridu r-Regolamenti tal-Pro`edura ta' Dixxiplina tal-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku[3] li kienu jag]tu lill-attur dritt li jinstema' qabel tittie]ed de`i\joni, u dritt ta' appell fil-ka\ li l-attur ikun jista' juri li ma t]arsux il-pro`eduri mwaqqfa bir-regolamenti stess. Il-konvenut ma setax ja]rab minn dawn il-]ti[ijiet pro`edurali billi jsejja] l-im[ieba tieg]u b]ala mi\ura g]all-]ti[ijiet tas-servizz flok mi\ura ta' dixxiplina.

Il-qorti g]alhekk hija tal-fehma li l-im[ieba tal-konvenut kienet pro`eduralment *ultra vires* bi ksur tat-tieni parti tal-para. (b)(ii) ta' l-art. 469A(1) tal-Kodi`i ta' Organizzazzjoni u Pro`edura ~ivili.

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta' l-kaw\a billi, wara li te]les lill-konvenuti kollha]lief lit-Tabib Ewlieni tal-Gvern mill-]arsien tal-[udizzju, bl-ispejje\ kontra l-attur, tilqa' t-talba ta' l-attur safejn mag]mula kontra t-Tabib Ewlieni tal-Gvern u

[3] Avvi\ Legali 186 ta' l-1999.

t-tg]id illi t-trasferiment mog]ti lill-attur fit-8 t'Awissu 1995 ing]ata bla ma t]arsu l-]ti[iet mandatorji g]at-twettiq ta' dak l-g]emil amministrattiv, bi ksur tat-tieni parti ta' l-art. 469A(1)(b)(ii) tal-Kodi`i ta' Organizzazzjoni u Pro`edura ~ivili. Il-konvenut g]andu j]allas l-ispejje\ [udizzjarji relativi.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.